

Zpráva z 36. kongresu ISPN Kapské Město 2008

36. ISPN kongres se konal v Kapském městě v Jihoafrické republice a byl to první kongres v subsaharské Africe a druhý na africkém kontinentu celkově v historii ISPN (první Káhira 1984). Zúčastnilo se ho více než 400 neurochirurgů z 40 zemí a přihlášeno bylo na 250 přednášek a posterů. Kongres byl umístěn do nádherné části Kapského města pod mraky zahalenou Stolovou horu. Lze jen s obdivem podotknout, že organizace při takto masové akci byla od začátku do samého konce bez sebemenšího problému.

Kongresu předcházela první jihoafrický ISPN kurz, kterého se jako lektoři zúčastnili legendy dětské neurochirurgie Tomita, Fliegen, Pang, Abbott a Peacock. V pořadí již čtvrtý workshop neuroendoskopie se konal ve Karl Storz Training Centre. Slavnostního zahájení kongresu se ujal emeritní arcibiskup Desmond Tutu, nositel Nobelovy ceny za mír z roku 1984. Poukázal na neradostnou situaci v rozvojových zemích afrického kontinentu.

První sekce kongresu navazující na slavnostní otevření byla věnována funkční neurochirurgii. Zvané přednášky na téma selektivní dorzální rizotomie přednesl Peacock (San Francisko), Vaughan (Kapské Město) a Abbott (New York). V kontrastu s touto destruktivní metodou byla přednáška o implantaci baklofenových pump od Zeraha (Paříž). V panelové diskusi zaměřené na tyto metody měla rhizotomie více zastánců. Plynule pokračovala sekce o léčbě epilepsie u dětí a paralelně s ní sekce zaměřená na vrozené vývojové vady páteře. Panelová diskuze na konci této sekce byla nazvána „Souboj Titánů“ a Zeraha (Paříž) se v ní utkal s Pangem (Kalifornie) na téma operace asymptomatických spinálních lipomů. Oba aktéři předložili argumenty obhajující svůj postoj a nebylo dáno jednotné doporučení, jak u těchto případů postupovat.

Další sekce byla zaměřená na infekce CNS u dětí se speciálním důrazem na tuberkulózu, která je v rozvojových zemích stále obrovským problémem. První den kongresu byl ukončen gala večerem v překrásném hotelu Table Bay.

Druhý den kongresu byl kompletně věnován hydrocefalu u dětí. Zaznělo téměř 50 přednášek kompletně shrnujících problematiku léčby u dětí. Sekci vedli Oi (Tokyo) a Teo (Sydney). Z jednotlivých částí byla patrná stále se více rozmáhající role endoskopie v léčbě hydrocefalu u dětí a sestavy představené africkými neurochirurgy, které čítají více než 160 endoskopií u dětí během jednoho roku, budily respekt. V této sekci zastupoval Českou republiku Petr Vacek (Plzeň) s přednáškou prezentující výhody ultrazvukového vyšetření v rukou neurochirurga. Úterní odpoledne bylo věnováno organizovaným výletům s výstupem na Stolovou horu, cestou na Mys dobré naděje a do vinařských oblastí jižní Afriky.

Třetí den začal vaskulární sekci a pokračoval první částí onkologie – meduloblastomy, gliomy a ependymomy. Této části předsedali Bouffet (Toronto) a Tomita. Ve zvané přednášce neuropatoložka Kirbyová (Iowa) odsoudila používání názvu PNET pro nádory dětského věku a doporučila všeobecný název neuroblastomy. Obecně lze shrnout směr této oblasti ke genetickému vyšetření jednotlivých typů nádorů, preciznímu chirurgickému odstranění a následné chemoterapii, event. radioterapii dle různých protokolů.

Poslední den byl otevřen sekci dětské traumatologie, kde se živě diskutovalo o roli hypotermie v léčbě poranění mozku u dětí. Dále byly představeny výhledy do budoucnosti s možností použití kmenových buněk. Této sekce se přednáškou účastnil i Krahulík (Olomouc) na téma poruchy hypotalamo-hypofyzární osy u úrazu u dětí. Odpolední sekce zahrnovala poranění kraniocervikálního přechodu, dysrafismus a kraniofaciální deformity. Zúčastnil se jí i Tichý (Praha). Kongres slavnostně ukončil Graham Fliegen a všichni účastníci byli pozváni na 37. kongres, který se bude konat v roce 2009 v Los Angeles.

Den po skončení kongresu mnozí účastníci využili k jednodenní návštěvě safari, kde měli možnost postupně spatřit tzv. The Big 5 (lev, leopard, slon, buvol, nosorožec) a další divoká zvířata v jejich přirozeném prostředí. V otevřeném voze s průvodcem

D. Krahulík¹, P. Vacek²

¹ Neurochirurgická klinika LF UP a FN Olomouc

² Neurochirurgické oddělení FN Plzeň

MUDr. David Krahulík
Neurochirurgická klinika
LF UP a FN Olomouc
I. P. Pavlova 6
775 20 Olomouc
e-mail: david.krahulik@fnol.cz

ozbrojeným pouze vysílačkou a s ujištěním, že automobil zvířata nenapadnou, to byl zážitek poměrně silný. Rada, že půjdou-li lvi až k vozu, je dobré sevřít ruce v pěst, aby pot na ruku krále zvířat zbytečně nedráždil, už byla jen třešničkou na dortu.

Pro přeživší byl další den uspořádán Pediatric Brain Tumor Workshop, který se konal již mimo kongresové centrum v Red Cross Children's Hospital. Zúčastnilo se jej 60 neurochirurgů, včetně jednoho zástupce z ČR (Vacek). Hlavním řečníkem byl opět prof. Eric Bouffet z Hospital for Sick Children in Toronto v Kanadě, který na tomto pracovišti v roce 2000 vybudoval a dosud vede multidisciplinární tým dětské neuroonkologie. Jeho první přednáška se týkala právě tohoto tématu – jak vybudovat a vést na pracovišti dětský neuroonkologický program. Zdůrazňoval nutnost širokého spektra specialistů podílejících se léčbě dětských tumorů CNS včetně např. psychologů, dietních sester a samozřejmě co největšího zapojení rodiny. Součástí workshopu byla diskuze nad četnými kazuistikami, která byla často velice bouřlivá a odhalila mnohdy značné regionální rozdíly v přístupu k této problematice. V závěrečné přednášce potom prof. Bouffet shrnul u každého typu tumoru současné znalosti a obecně přijaté postupy a naopak témata, která zůstávají kontroverzní a je třeba je dále studovat a podrobit výzkumu.

Závěrem lze jen dodat, že tento kongres světového významu je vynikající pro výměnu zkušeností a možnost poslechnout si kontroverzní názory největších neurochirurgů dětské pediatrie na živo.